

своя познатъ меморандумъ, който е пратилъ на Руския Князь Чарторийскій, и въ който е прѣдлагалъ славяно-сербска държава.¹⁾ Люба Ненадовичъ нѣкъдѣ въ своитѣ пѣтописания е казалъ слѣдующето: „въ Цариградъ, който услови Черногорець за да му варди нѣкой имотъ, стока, дюгенъ или къща, той е сигуренъ, и може безъ грижа да спи. За таквизъ работи не ги бива нито Гръцитѣ нито Ерменцитѣ; тѣ сж невѣрни и твърдѣ егоистични“.

Въ прокламацията, която прѣди нѣколко години нѣкои просвѣтени родолюбци, Арбанаси, сж обявили на своя народъ, като сж го канили, щото и той да се събуди отъ сънъ по примѣра на другитѣ народи отъ Балканския полуостровъ, и въ която нарочно се въстава противъ Гръцитѣ, се намиратъ и следнитѣ думи: „въ Арбанашкия езикъ и день днешенъ Гръкъ и подлецъ сж синоними: пази се Гръкъ е, казва една отъ нашитѣ пословици“. И день днешенъ въ цѣлия Левантъ, когато нѣщо се украдне на нѣкой параходъ, испървомъ се пита: има ли тукъ нѣкой Гръкъ.

Сега нека минемъ къмъ по-новитѣ наблюдения, които въ сжщия смисль за Гръцитѣ сж се явили въ книжовността. „Гръкътъ е пълень съ търговски духъ, досѣтливъ и говорливъ“, казватъ Мюръ Макензиева и А. П. Ирбиева, „ала и нечестенъ, нечистъ и не мораленъ. И самитѣ Гръци отъ свободна Гръция сж добили много укори отъ Английскитѣ и Френски писатели; ала Гръцитѣ въ областитѣ подъ Турция се явяватъ въ двойно по-умразенъ характеръ: като подли робове и като тирани. Отъ любовъ къмъ старитѣ възпоминания човѣку се неиска да ги нарѣче Гръци, нъ по-често имъ дава име Фанариоти, по името на оня край въ Стамболъ, гдѣто живѣятъ черковнитѣ имъ началници“.²⁾ „Ако поискате въ което и да било кафене една чаша питие“, казва Gaston Deschamps, „и дадете на момъка банкнотъ отъ една драхма, азъ се обзалагамъ, че той, въ деветъ случая на десетъ, ще ви задържи нѣколко суа повече отъ паритѣ, които трѣбва да ви повърне. Ако неосѣтите кражбата, той ще гуди паритѣ въ джоба си и ще ви прѣзира. Ако забѣлѣжите безобразието, той ще ви върне и остатъка, безъ да му мигне окоото и още ще похвали вашата прѣдвидливостъ“.³⁾

¹⁾ Австрия и Сърбскія въпросъ, „Отечество“ свѣр. 106—107, стр. 273.

²⁾ Госпожица Мюръ Макензиева и А. П. Ирбиева, *op. cit.* стр. X. отъ прѣдговора и стр. 17.

³⁾ Gaston Deschamps, *La Grèce d'aujourd'hui*, Paris 1892 стр. 179.